

Motion till riksdagen 2022/23:2194

av **Stina Larsson m.fl. (C)**

Art- och habitatdirektivet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt se över den svenska implementeringen av EU:s art- och habitatdirektiv och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt ändra referensvärdet som används för att jämföra statusen på svensk natur och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under de närmaste två åren kommer EU att anta två lagförslag som har en stor och direkt negativ påverkan på svenskt skogs- och jordbruk. Det rör dels lagstiftningen om avskogning vars syfte är att förhindra att europeisk konsumtion leder till global avskogning, dels naturrestaureringslagen som syftar till att återställa naturtyper som är i mycket dåligt skick. Grundtanken med båda lagförslagen är god men implementeringen och utfallet innebär stora risker för svensk del, inte minst vårt skogs- och jordbruk samt möjligheten att till exempel öppna nya gruvor eller genomföra större infrastruktur-satsningar.

Förlusten av naturbetesmarker är det största hotet mot biologisk mångfald i Sverige och det är angeläget att vi börjar restaurera dessa. Med kommissionens föreslagna utformning av naturrestaureringslagen så har Jordbruksverket beräknat att Sverige behöver återställa eller återskapa cirka en miljon hektar naturbetesmarker. Den stora merparten av dessa är idag skogsmark vilket skulle innebära att Sverige behöver avverka befintlig skog för att återskapa betesmarker, betade med nötkreatur. Det är dock inte tillåtet enligt den kommande avskogningslagstiftningen. Övriga åtgärder som Sverige etappvis ska klara av under de kommande två till tre årtiondena är att återväta 50 000 hektar mark som idag används till jordbruk, ta drygt 2,5 miljoner hektar skogsmark ur produktion – utöver den skog som bland annat ska omvandlas till betesmarker – för att nå målen om hur mycket skyddad skog av olika naturtyper Sverige

behöver ha nått till år 2050, samt öka foderproduktionen med 350 000 hektar jordbruksmark för att kunna hålla en större mängd betesdjur med foder vintertid. Därtill anger lagstiftningen att när denna natur har återskapats eller anlagts så får den inte försämrats eller förändras någon gång i framtiden. I praktiken innebär det att när skogen har omvandlats till naturbetesmark får djuren aldrig försvinna från marken.

Flertalet myndigheter, däribland Skogsstyrelsen, Jordbruksverket och Naturvårdsverket, har påpekat att detta är onåbart och omöjligt att leva upp till givet de enorma arealer mark det rör sig om samt kostnaderna för detta. Preliminära beräkningar anger att Sverige skulle behöva lägga över 100 miljarder kronor på naturrestaureringsåtgärder och inköp av natur, vilket också skulle innebära långtgående inskränkningar i äganderätten och gällande svensk skogslagstiftning. Utbyggnaden av förnybar energi och kraftledningar kommer med all sannolikhet att omöjliggöras i många delar av Sverige, och alla de marknadsincitament som just nu växer fram där skogs- och lantbrukets miljötjänster kan säljas på en marknad kommer att upphöra.

Sverige har, förutom i förhandlingar i rådet, dock en viss möjlighet att ändra på den framtida utformningen och implementeringen men det kräver att regeringen agerar skyndsamt och resolut. Det är av största betydelse att Sverige ändrar i den nuvarande implementeringen av art- och habitatdirektivet eftersom det är den som ligger till grund för de enorma arealer som ska återställas. När Sverige, i enlighet med artikel 17 i art- och habitatdirektivet, vart sjunde år rapporterar till EU om hur den svenska naturen mår så jämförs, enkelt förklarar, delar av dagens natur och olika naturtypers utbredning med hur situationen var under en förindustriell tid. Det är Naturvårdsverket tillsammans med Artdatabanken vid SLU som tagit fram denna jämförelse vilket antagligen gör Sverige unikt inom EU. Andra länder har valt ett referensvärde som är betydligt senare, i vissa fall året för inträdet i EU vilket i Sveriges fall skulle vara 1995. Enligt den senaste rapporteringen från 2019 saknades 2,5 miljoner hektar naturtyper i den svenska skogen, vilket enligt föreslagen lagstiftning nu ska återskapas genom att skog tas ur produktion och får utvecklas fritt, vilket innebär en enorm kostnad för samhället och en dödsstöt för en framväxande bioekonomi. Det är mycket angeläget att den svenska regeringen ser över rapporteringen och implementeringen, inte minst genom att ändra referensarealen till ett betydligt senare årtal än förindustriell tid.

Stina Larsson (C)

Daniel Bäckström (C)

Rickard Nordin (C)

Martin Ådahl (C)

Alireza Akhondi (C)

Ulrika Heie (C)

Helena Lindahl (C)

Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Helena Vilhelmsson (C)

Anders Ådahl (C)

Niels Paarup-Petersen (C)